

การประเมินกรอบสมรรถนะครูเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (ซี-ทีซีเอฟ)

ASSESSMENT SOUTHEAST ASIA

TEACHERS COMPETENCY FRAMEWORK (SEA-TCF) THAILAND

Received: February 19, 2024

Revised: May 31, 2024

Accepted: June 7, 2024

ธีรศักดิ์ อุปไมยอติชัย^{1*} พิทยา แสงสว่าง² นันทิพย์ องอาจวานิชย์³

Thirasak Uppamaiathichai^{1*} Phitthaya Saengsawang² Namthip Ongardwanich³

^{1,3} รองศาสตราจารย์, คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร, ประเทศไทย

² อาจารย์, คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร, ประเทศไทย

^{1,3} Associate Professor, Faculty of Education, Naresuan University, Thailand

² Lecturer, Faculty of Education, Naresuan University, Thailand

* Corresponding author, E-mail: thirasaku@nu.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ประเมินกรอบสมรรถนะครูเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (ซี-ทีซีเอฟ) ของสำนักงานเลขาธิการคุรุสภา 2) เสนอนโยบายการพัฒนากรอบสมรรถนะครูเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (ซี-ทีซีเอฟ) ภายใต้บริบทประเทศไทย ประชากร ได้แก่ ข้าราชการครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 325 คน และผู้ให้ข้อมูลจากผู้ทรงคุณวุฒิได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง จำนวน 7 คน เครื่องมือการวิจัยเป็นแบบสอบถามประมาณค่า 5 ระดับ ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ มีค่าเท่ากับ 0.97 และแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง วิเคราะห์ข้อมูลโดย ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลการประเมินกรอบสมรรถนะครูเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (ซี-ทีซีเอฟ) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.21$) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านให้ชุมชนมีส่วนร่วม ($\bar{X} = 4.45$) รองลงมาคือ ด้านเป็นครูที่ดีขึ้นในทุกๆ วัน ($\bar{X} = 4.39$) ด้านช่วยให้นักเรียนของฉันได้เรียนรู้ ($\bar{X} = 4.16$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านรู้และเข้าใจในสิ่งที่ตนเองสอน ($\bar{X} = 4.06$) 2) ผลการเสนอนโยบายการพัฒนากรอบสมรรถนะครูเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (ซี-ทีซีเอฟ) ภายใต้บริบทประเทศไทย ประกอบด้วย 4 นโยบาย 7 ประเด็นย่อย

คำสำคัญ: กรอบประเมิน กรอบสมรรถนะครู เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (ซี-ทีซีเอฟ)

ABSTRACT

This research aims to 1) Evaluate the Southeast Asian Teacher Competency Framework (C-TCF) of the Teachers Council Secretariat. 2) Propose a policy for developing the Southeast Asian Teacher Competency Framework (C-TCF) within the context of Thailand. The population includes 325 civil servant teachers under the Office of the Basic Education Commission, and those who provide information from experts come from a purposeful selection of 7 people. The research tool was a 5-level estimation questionnaire. The reliability of the entire questionnaire was 0.97 and a semi-structured interview. Data were analyzed by percentage, mean, and standard deviation. and content analysis. The results of the research were as follows: 1) The overall assessment results of the Southeast Asian Teacher Competency Framework (C-TCF) were at a high level. ($\bar{x}$ = 4.21) When considering the aspects, it was found that the aspect with the highest average was community participation ($\bar{x}$ = 4.45), followed by a better teacher every day ($\bar{x}$ = 4.39). The side helps my students learn ($\bar{x}$ = 4.16). and the aspect with the lowest average is the side of knowing and understanding what they teach ($\bar{x}$ = 4.06). 2) Proposal of the Southeast Asian Teacher Competency Framework (C-TCF) In the context of Thailand, there are 4 policies and 7 sub-issues.

Keywords: Assessment Framework, Teacher Competency Framework, Southeast Asia (C-TCF)

บทนำ

การยกระดับการศึกษาของครูเป็นหนึ่งในวาระสำคัญด้านการศึกษาที่ 11 ประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้จะต้องทำร่วมกัน ซึ่งองค์การรัฐมนตรีศึกษาแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (ซีมีโอ) ได้เป็นผู้นำ เรื่องนี้ในช่วงเวลา ตั้งแต่ปี 2558 จนถึงปี 2578 เจ้าหน้าที่ระดับสูงจากกระทรวงศึกษาธิการใน 11 ประเทศ ตระหนักดีว่าโรงเรียนในปัจจุบันดำเนินการภายใต้โลกที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอและ สลับซับซ้อนด้านความรู้และข้อมูลข่าวสาร ครูมีหน้าที่ต้องเตรียมนักเรียนให้พร้อมด้วยทักษะที่จำเป็นและเป็น ที่ต้องการสำหรับอนาคต ด้วยเหตุนี้ ครูจำเป็นต้องมีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง เพื่อปรับปรุงการ ปฏิบัติงานของตนเอง ดังนั้น กระทรวงศึกษาธิการของ 11 ประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้จึงตกลง ร่วมกันที่จะส่งเสริมวิชาชีพการสอนให้เป็นวิชาชีพทางเลือก โดยการพัฒนาครูก่อนประจำการและระหว่าง ประจำการให้เป็นครูมืออาชีพ โดยนำกรอบสมรรถนะครูเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ไปใช้เป็นแนวทาง (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, 2562) สอดคล้องกับแผนปฏิรูปราชการ ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566-2570) ของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการประเด็นพันธกิจที่ 4 ส่งเสริม สนับสนุน การพัฒนาระบบการ

บริหารงานบุคคลและพัฒนาสมรรถนะของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาให้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงในโลกยุคใหม่

กรอบสมรรถนะครูเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (ซี-ทีซีเอฟ) เป็นผลมาจากความร่วมมือในระดับภูมิภาคของกระทรวงศึกษาธิการ 11 ประเทศ ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (ประเทศอาเซียน 10 ประเทศ และประเทศติมอร์ เลสเต) กรอบสมรรถนะครูเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ คือ ชุดทักษะ ความรู้ พฤติกรรม และคุณลักษณะที่ได้รับ การยอมรับจากกระทรวงศึกษาธิการทั้ง 11 ประเทศ ว่าครูในประเทศของตนควรมี กรอบสมรรถนะครู เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ประกอบด้วย สมรรถนะสำคัญ 4 ด้าน ที่ผ่านการพิจารณาของเจ้าหน้าที่ระดับสูง จากกระทรวงศึกษาธิการ และผู้เชี่ยวชาญทางการจัดการศึกษาครูทั้ง 11 ประเทศ จุดประสงค์ของกรอบสมรรถนะครูเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ จัดทำขึ้นเพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาครู ให้บรรลุตามทักษะและการปฏิบัติงานที่จำเป็นแห่งศตวรรษที่ 21 ภายใต้บริบทที่เหมาะสมต่อภูมิภาค และสอดคล้องกับแนวทางปฏิบัติที่ดีโดยทั่วไป นอกจากนี้ ผู้แทนจากกระทรวงศึกษาธิการ 11 ประเทศ ยังให้การยอมรับว่ากรอบสมรรถนะครูเอเชียตะวันออกเฉียงใต้สามารถช่วยสนับสนุนการเป็นประชาคมอาเซียน และการรวมเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันในระดับภูมิภาค อีกทั้งยังช่วยสร้างรากฐานที่แข็งแกร่งและเป็นแนวทางสำหรับการแลกเปลี่ยนและการเคลื่อนย้ายครูในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, 2562)

คณะผู้วิจัยได้ให้ความสำคัญกับกรอบสมรรถนะดังกล่าว โดยจะนำผลการวิจัยก่อให้เกิดประโยชน์ต่อหน่วยงานวิชาชีพทางการศึกษาและการพัฒนาวิชาชีพขั้นสูงต่อสถาบันผู้ผลิตบัณฑิตโดยทำการเก็บข้อมูลกับครูทั่วประเทศต่อการพัฒนาการปฏิบัติงานของตนเอง ประกอบด้วย 1) ด้านรู้และเข้าใจในสิ่งที่ตนเองสอน 2) ด้านช่วยให้นักเรียนของชั้นได้เรียนรู้ 3) ด้านให้ชุมชนมีส่วนร่วม และ 4) ด้านเป็นครูที่ดีขึ้นในทุกๆ วัน ตลอดจนการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิในการเสนอขงนโยบายในการพัฒนาต่อยอด สอดคล้องและเป็นไปตามวิสัยทัศน์ของสำนักงานเลขาธิการคุรุสภาที่มีระบบและกลไกในการส่งเสริม สนับสนุนเชื่อมโยงการผลิต การคัดกรองและพัฒนาผู้ประกอบวิชาชีพครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีคุณภาพได้มาตรฐานสากลในลำดับต่อไป (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, 2566)

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อประเมินกรอบสมรรถนะครูเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (ซี-ทีซีเอฟ) ของสำนักงานเลขาธิการคุรุสภา
2. เพื่อเสนอแนะนโยบายการพัฒนากรอบสมรรถนะครูเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (ซี-ทีซีเอฟ) ภายใต้บริบทประเทศไทย

วิธีดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 การประเมินกรอบสมรรถนะครูเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (ซี-ทีซีเอฟ) ของ
สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา

ประชากร

ประชากร ได้แก่ ข้าราชการครู จากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 325 คน

ตัวแปรที่ศึกษา กรอบสมรรถนะครูเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (ซี-ทีซีเอฟ)

1. ด้านรู้และเข้าใจในสิ่งที่ตนเองสอน
2. ด้านช่วยให้นักเรียนของฉันได้เรียนรู้
3. ด้านให้ชุมชนมีส่วนร่วม
4. ด้านเป็นครูที่ดีขึ้นในทุกๆ วัน

เครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามกรอบสมรรถนะครูเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (ซี-ทีซีเอฟ) ของสำนักงานเลขาธิการคุรุสภา แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ และระดับการศึกษา ลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 แบบประเมินสมรรถนะครูเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (ซี-ทีซีเอฟ) ของสำนักงานเลขาธิการคุรุสภา จำนวน 4 ด้าน ประกอบด้วยสมรรถนะทั่วไป 12 ข้อ สมรรถนะเอื้อ (ENABLING Competencies) 31 ข้อ

1. ด้านรู้และเข้าใจในสิ่งที่ตนเองสอน	สมรรถนะทั่วไป 3 ข้อ	สมรรถนะเอื้อ 6 ข้อ
2. ด้านช่วยให้นักเรียนของฉันได้เรียนรู้	สมรรถนะทั่วไป 3 ข้อ	สมรรถนะเอื้อ 9 ข้อ
3. ด้านให้ชุมชนมีส่วนร่วม	สมรรถนะทั่วไป 3 ข้อ	สมรรถนะเอื้อ 7 ข้อ
4. ด้านเป็นครูที่ดีขึ้นในทุกๆ วัน	สมรรถนะทั่วไป 3 ข้อ	สมรรถนะเอื้อ 9 ข้อ

โดยมีลักษณะเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ กำหนดเกณฑ์ ดังนี้

5	หมายถึง	ฉันสามารถทำสิ่งนี้ได้ด้วยความมั่นใจ
4	หมายถึง	ฉันสามารถทำสิ่งนี้ได้เป็นอย่างดี
3	หมายถึง	ฉันสามารถทำสิ่งนี้ได้พอปานกลาง
2	หมายถึง	ฉันเพิ่งเริ่มต้นทำสิ่งนี้แต่จำเป็นต้องเรียนรู้เพิ่มเติม
1	หมายถึง	ฉันยังไม่สามารถทำสิ่งนี้ได้

ดัชนีความสอดคล้อง ของแบบสอบถาม (Index of Item Objective Congruence: IOC) ได้ค่า IOC ตั้งแต่ 0.67-1.00 นำผลที่ได้มาวิเคราะห์ความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามด้วยการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์ แอลฟา (Alpha-coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) พบว่า มีค่าเท่ากับ 0.98

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการกรอกแบบสอบถามอิเล็กทรอนิกส์ (Google form) ทั้ง 325 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล (Data Analysis)

1. วิเคราะห์ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) และ ร้อยละ (Percentage)

2. วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย $\bar{X}$ และส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.) โดยแปลความหมาย ในหลักเกณฑ์ โดยเทียบเกณฑ์ค่าเฉลี่ยดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00 อยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50 อยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50 อยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50 อยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50 อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ขั้นตอนที่ 2 การเสนอนโยบายการพัฒนากรอบสมรรถนะครูเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (ซี-ทีซีเอฟ) ภายใต้บริบทประเทศไทย

ประชากร

ประชากรได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 7 คน โดยมีคุณสมบัติครอบคลุมประเด็นดังต่อไปนี้

1. ผู้บริหารภายใต้กระทรวงศึกษาธิการ
2. ผู้บริหารหรือเคยดำรงตำแหน่งบริหารในสำนักงานเลขาธิการคุรุสภา
3. ผู้ปฏิบัติงานด้านนโยบายและแผนหรือเคยปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาสมรรถนะครูเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (ซี-ทีซีเอฟ)
4. นักวิชาการ/นักวิจัยทางการศึกษา
5. อาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา
6. ผู้บริหารในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน/บุคลากรทางการศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
7. คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ตัวแปรที่ศึกษา

กรอบสมรรถนะครูเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (ซี-ทีซีเอฟ)

1. ด้านรู้และเข้าใจในสิ่งที่ตนเองสอน
2. ด้านช่วยให้นักเรียนของฉันได้เรียนรู้
3. ด้านให้ชุมชนมีส่วนร่วม
4. ด้านเป็นครูที่ดีขึ้นในทุกๆ วัน

เครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสัมภาษณ์ แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-Structured Interviews) วิเคราะห์ข้อมูลจากสัมภาษณ์มาจัดกระทำข้อมูลและสรุปข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง

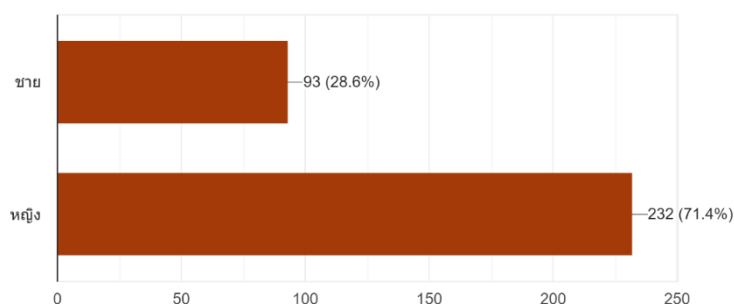
การวิเคราะห์ข้อมูล (Data Analysis)

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลสรุปเนื้อหา (Content Analysis)

ผลการวิจัย

1. ผลประเมินกรอบสมรรถนะครูเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (ซี-ทีซีเอฟ) ของสำนักงานเลขาธิการคุรุสภา

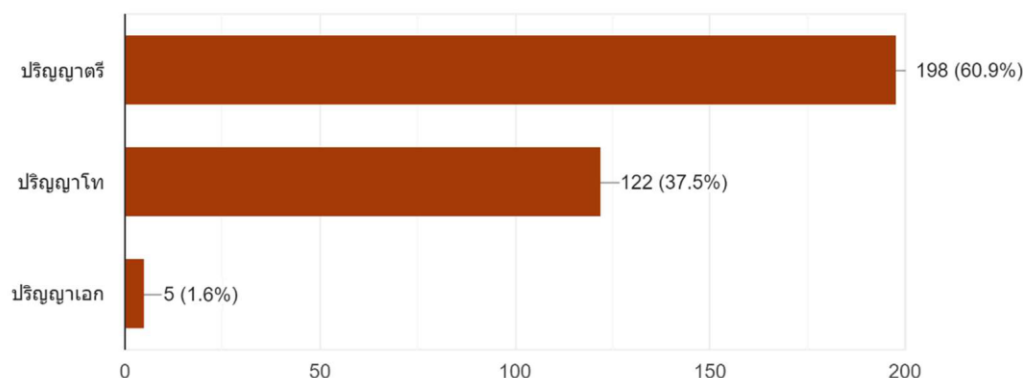
เพศ
คำตอบ 325 ข้อ

ภาพประกอบ 1 กราฟแสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกเพศ

จากภาพประกอบ 1 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศ พบว่าผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นเพศชาย มีจำนวน 93 คน คิดเป็นร้อยละ 28.6 และเพศหญิง จำนวน 232 คน คิดเป็นร้อยละ 71.6

ระดับการศึกษา
คำตอบ 325 ข้อ

ภาพประกอบ 2 กราฟแสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกระดับการศึกษา

จากภาพประกอบ 2 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกระดับการศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม ระดับปริญญาตรี มีจำนวน 198 คน คิดเป็นร้อยละ 60.9 ระดับปริญญาโท มีจำนวน 122 คน คิดเป็นร้อยละ 37.5 และระดับปริญญาเอก มีจำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 1.6

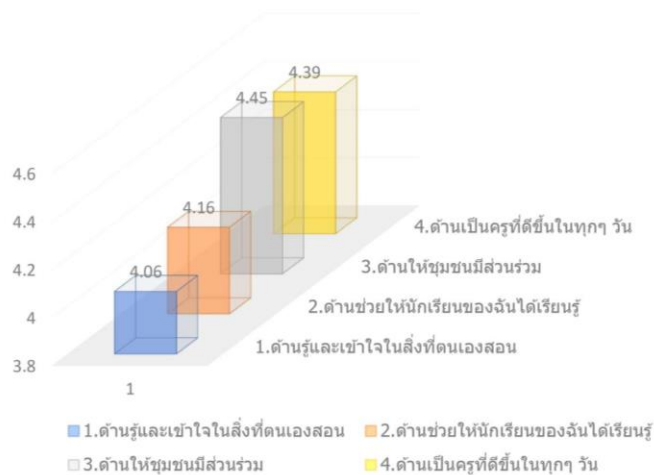
ตาราง 1 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับผลของการประเมินกรอบสมรรถนะครูเอเชีย ตะวันออกเฉียงใต้ (ซี-ทีซีเอฟ) โดยภาพรวม

ด้านที่	การประเมินกรอบสมรรถนะครูเอเชีย ตะวันออกเฉียงใต้ (ซี-ทีซีเอฟ)	กลุ่มประชากร (n=325)		ระดับการประเมิน
		$\bar{X}$	S.D.	
1	ด้านรู้และเข้าใจในสิ่งที่ตนเองสอน	4.06	0.75	มาก
2	ด้านช่วยให้นักเรียนของฉันได้เรียนรู้	4.16	0.73	มาก
3	ด้านให้ชุมชนมีส่วนร่วม	4.45	0.73	มาก
4	ด้านเป็นครูที่ดีขึ้นในทุกๆ วัน	4.39	0.71	มาก
รวม		4.21	0.80	มาก

จากตาราง 1 พบว่า การประเมินกรอบสมรรถนะครูเอเชีย ตะวันออกเฉียงใต้ (ซี-ทีซีเอฟ) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 4.21$ เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านให้ชุมชนมีส่วนร่วม ($\bar{X} = 4.45$) รองลงมาคือ ด้านเป็นครูที่ดีขึ้นในทุกๆ วัน ($\bar{X} = 4.39$) ด้านช่วยให้นักเรียนของฉันได้

เรียนรู้ ($\bar{X}=4.16$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านรู้และเข้าใจในสิ่งที่ตนเองสอน ($\bar{X}=4.06$) สามารถอธิบายด้วยภาพประกอบ 3

การประเมินกรอบสมรรถนะครูเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (ซี-ทีซีเอฟ)

ภาพประกอบ 3 แสดงค่าเฉลี่ยรายด้าน

2. ผลการเสนอนโยบายการพัฒนากรอบสมรรถนะครูเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (ซี-ทีซีเอฟ) ภายใต้บริบทประเทศไทย

2.1 นโยบายด้านรู้และเข้าใจในสิ่งที่ตนเองสอน ได้แก่ 1) นโยบายการศึกษาควรส่งเสริมกระบวนการจัดการเรียนรู้ของครู 2) ส่งเสริมการทำงานเป็นทีมระหว่างครูด้วยกัน 3) สนับสนุนการนิเทศก์การศึกษาให้เข้มแข็งและเอื้อต่อการพัฒนาวิชาชีพ 4) การขับเคลื่อนความเป็นสากลร่วมกันภายใต้กรอบสมรรถนะครูเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (ซี-ทีซีเอฟ) 5) การใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยพร้อมนวัตกรรม 6) ส่งเสริมการพัฒนาหลักสูตรร่วมกันสู่ชุมชนแห่งการเรียนรู้ 7) ปรับการเรียนการสอนโดยอาศัยกระบวนการมีส่วนร่วม

2.2 นโยบายด้านช่วยให้นักเรียนของฉันได้เรียนรู้ ได้แก่ 1) ผู้เรียนออกแบบกระบวนการเรียนด้วยตนเอง 2) ออกแบบการบริหารจัดการในชั้นเรียนอย่างเหมาะสมตามบริบทผู้เรียน 3) ลงพื้นที่สถานการณ์จริงเพื่อสร้างความเข้มแข็งหลักสูตร 4) สร้างความเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม 5) ส่งเสริมนโยบายผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 6) สนับสนุนการกีฬาและการออกกำลังกาย 7) สนับสนุนผู้ประกอบการช่วยออกแบบการเรียนการสอน

2.3 นโยบายด้านให้ชุมชนมีส่วนร่วม ได้แก่ 1. การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชน 2. สนับสนุนการทำงานคณะกรรมการสถานศึกษา 3. สร้างอาชีพรายได้ระหว่างเรียน 4. ส่งเสริมการจัดการศึกษา

ร่วมกับปราชญ์ชาวบ้านและผู้ปกครอง 5. ส่งเสริมกิจกรรมตามปฏิทินชุมชน 6. สร้างความสัมพันธ์กับวัด และประเพณีท้องถิ่น 7. เปิดสาธารณะเพื่อสร้างกิจกรรมอื่นๆ ภายในสถานศึกษา

2.4 นโยบายด้านเป็นครูที่ดีขึ้นในทุกๆ วัน ได้แก่ 1. ส่งเสริมความเป็นอิสระในการจัดการเรียนการสอนของครู 2. สนับสนุนอุปกรณ์การเรียนการสอนให้เพียงพอ 3. ส่งเสริมวิจัยในชั้นเรียนเพื่อสนับสนุนการแก้ปัญหาในชั้นเรียน 4. ให้การดูแลเรื่องสิ่งแวดล้อมและสุขภาพครูภายในสถานศึกษา 5. สามารถออกแบบการสอนได้ตามบริบทที่เหมาะสม 6. ครูสามารถเข้าร่วมการจัดทำยุทธศาสตร์ภายในสถานศึกษา 7. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมและการทำงานเป็นทีมภายในสถานศึกษา

อภิปรายผล

จากผลการวิจัย เรื่อง การประเมินกรอบสมรรถนะครูเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (ซี-ทีซีเอฟ) มีประเด็นสำคัญที่นำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ผลประเมินกรอบสมรรถนะครูเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (ซี-ทีซีเอฟ) ของสำนักงานเลขาธิการคุรุสภา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย ได้แก่ ด้านให้ชุมชนมีส่วนร่วม ด้านเป็นครูที่ดีขึ้นในทุกๆ วัน ด้านช่วยให้นักเรียนของฉันได้เรียนรู้ และด้านรู้และเข้าใจในสิ่งที่ตนเองสอน จากผลการประเมินดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า การมีส่วนร่วมโดยอาศัยชุมชนเข้ามา มีบทบาทเพื่อช่วยการเรียนรู้ของนักเรียนยังคงมีความสำคัญยิ่ง โดยอาศัยการสนับสนุนการยอมรับความแตกต่างของบุคคลตลอดจนความร่วมมือกับพ่อแม่และผู้ปกครองให้ทุกคนมีส่วนร่วมและยอมรับซึ่งกันและกัน สร้างสรรค์พื้นที่ที่เป็นมิตร มีเครือข่ายสนับสนุนหุ้นส่วนความร่วมมือ สามารถออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ตามสภาพของชุมชน ภูมิปัญญาท้องถิ่น จารีตประเพณีและความรู้ในชุมชน ตลอดจนตระหนักและสนใจใฝ่รู้วัฒนธรรม ทักษะ และความต่างของผู้ที่อยู่เสมอ สอดคล้องกับ สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ก.ค.ศ.) (2566) การประชุมนานาชาติว่าด้วยการพัฒนาวิชาชีพครู OTEPC International Forum on Teaching Profession Development 2023 ประเด็น การประเมินผลสมรรถนะและการพัฒนาคุณครูในประเทศเกาหลีใต้ โดยมีกระบวนการเปลี่ยนกระบวนการสอนและการเรียนรู้เพื่อสร้างขีดสมรรถนะ ได้แก่ ขั้นที่ 1 แลกเปลี่ยนทัศนคติจากผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย ขั้นที่ 2 ใช้ช่วงเวลาปิดภาคเรียนในการพัฒนาตนเองของคุณครู การทำวิจัย และทำกระบวนการ Micro Teaching และเปิดชั้นเรียน ขั้นที่ 3 การออกแบบการเรียนการสอนมาจากฐานการทำงานจริงของครู เช่น ข้อค้นพบระหว่างการสอน บทเรียนใดที่ประสบความสำเร็จ หรือไม่สำเร็จ และหลังจากนั้น ครูจึงออกแบบกระบวนการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงกับความต้องการของผู้เรียน และสอดคล้องกับ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2565) ได้กล่าวว่า ระบบฐานข้อมูลที่สามารถประเมินความต้องการการใช้ครูในแต่ละสาขา และในภาพรวม รวมทั้งพิจารณากำหนดจำนวนการผลิตครูให้สอดคล้องกับกำลังการผลิตตามศักยภาพ ของแต่ละสถาบันผลิตครู

รวมถึงมุ่งเน้นที่ผลงานเพื่อกระตุ้นการปฏิบัติงานเพื่อผู้เรียน ส่งเสริมตามมาตรฐานวิชาชีพชั้นสูง มี 3 สู่ ได้แก่ สุวิชา (มีความรู้ดี) สุสาสน (สอนดี) และ สุปฏิปันโน (ปฏิบัติตนดี) เป็นครูที่สามารถปรับตัวได้เท่าทันองค์ความรู้ที่เปลี่ยนแปลงไปในโลกยุคพลิกผัน มีความเชี่ยวชาญที่หลากหลายเป็น Master of Technology เรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง สามารถสอนให้ นักเรียนเท่าทันโลกยุคใหม่ มีสมรรถนะที่ต้องการในศตวรรษที่ 21 โดยครูมีบทบาทเป็นโค้ช นักศึกษาครู เป็นกลุ่มคนที่มีสติปัญญาสูง เป็นคนเก่งที่ใฝ่ฝันอยากเป็นครู เห็นว่าวิชาชีพครูเป็นวิชาชีพชั้นสูงที่สำคัญ มีความมั่นคงและมีรายได้สูง เทียบกับข้าราชการอื่นๆ ในอนาคตมีระบบการผลิตครูที่มีคุณภาพ สถาบันผลิตครู มีคุณภาพ หลักสูตรผลิตครูมีคุณภาพ และการผลิตครูเป็นไปตามความต้องการของหน่วยงานผู้ใช้ครู ทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ

2. ผลการเสนอนโยบายการพัฒนากรอบสมรรถนะครูเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (ซี-ทีซีเอฟ) ภายใต้บริบทประเทศไทย พบว่า

2.1 นโยบายด้านรู้และเข้าใจในสิ่งที่ตนเองสอน/นโยบายการศึกษาควรส่งเสริมกระบวนการจัดการเรียนรู้ของครู ส่งเสริมการทำงานเป็นทีมระหว่างครูด้วยกัน สนับสนุนการนิเทศก์ การศึกษาให้เข้มแข็งและเอื้อต่อการพัฒนาวิชาชีพ การขับเคลื่อนความเป็นสากลร่วมกันภายใต้กรอบสมรรถนะครูเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (ซี-ทีซีเอฟ) การใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยพร้อมนวัตกรรม ส่งเสริมการพัฒนาหลักสูตรร่วมกันสู่ชุมชนแห่งการเรียนรู้ ปรับการเรียนการสอนโดยอาศัยกระบวนการมีส่วนร่วม สอดคล้องกับกระทรวงศึกษาธิการ (2566) ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง นโยบายและจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 หลักการตามนโยบายโดยสนับสนุนให้ผู้ปฏิบัติงานทุกคนดำเนินการตามภารกิจด้วยความรับผิดชอบต่อตนเอง องค์กร ประชาชนและประเทศชาติ โดยให้ความสำคัญกับการประสานความร่วมมือจากทุกภาคส่วน ผ่านกลไกการรับฟังความคิดเห็นมาประกอบการดำเนินงานที่เป็นประโยชน์ต่อการยกระดับคุณภาพการศึกษา และสอดคล้องกับศุภศิริ บุญประเวศ. (2565) ได้กล่าวว่า ความรับผิดชอบหลักของครู คือ การนำเสนอเนื้อหาต่าง ๆ ให้ผู้เรียนเข้าใจโดยง่าย และสนใจในเนื้อหาเหล่านั้น ด้วยเหตุนี้ไม่ว่าครูจะสอนวิชาใดก็ตามจึงจำเป็นต้องแนะนำและอธิบายเรื่องราวต่าง ๆ ที่ยากให้ผู้เรียนเข้าใจได้โดยง่าย แม้ว่าครูจะมีสื่อการจัดการเรียนรู้มากมายแต่ถ้าไม่สามารถที่จะสื่อสาร เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจได้แล้วนั้น ก็ย่อมทำให้การจัดการเรียนรู้นั้นไม่ประสบความสำเร็จ อีกทั้งยังสอดคล้องกับ นางลักษณ มโนวัลย์เลา และคณะ (2565) รายงานการวิจัยเรื่อง การพัฒนาสมรรถนะและองค์ความรู้ตามมาตรฐานวิชาชีพครู สำหรับผู้ประกอบการวิชาชีพครู ในยุคศตวรรษที่ 21 ประเด็นสมรรถนะที่ 2 การสร้างและใช้มโนทัศน์ของความรู้ในวิทยาการที่ทันสมัยและการเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน โดยองค์ความรู้ของสมรรถนะนี้เกี่ยวข้องกับเนื้อหาที่ได้มาจาก ความก้าวหน้าทางวิทยาการและเทคโนโลยีต่าง ๆ ซึ่งถูกพัฒนาจนกลายเป็นนวัตกรรม เป็นความรู้ใหม่ เป็น ความรู้ที่ทันสมัย เป็นสากล เนื้อหาเหล่านี้สามารถเชื่อมต่อ และ/หรือ ต่อยอดจากความรู้เดิมที่คุ้นเคย และ/ หรือ แดกขงเป็นความรู้

ที่ประยุกต์ขึ้นใหม่ เนื้อหาเหล่านี้เกี่ยวข้องกับ การเปลี่ยนแปลงบริบทของโลก และสังคมในทุกมิติ ไม่ว่าจะเป็น การเมือง เศรษฐกิจ วัฒนธรรม ศิลปะและบันเทิง อุตสาหกรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งที่เกี่ยวข้องกับ เทคโนโลยีดิจิทัลและนวัตกรรม

2.2 นโยบายด้านช่วยให้นักเรียนของชั้นได้เรียนรู้/ ผู้เรียนออกแบบกระบวนการเรียนด้วยตนเอง ออกแบบการบริหารจัดการในชั้นเรียนอย่างเหมาะสมตามบริบทผู้เรียน ลงพื้นที่สถานการณจริงเพื่อสร้างความเข้มแข็งหลักสูตร สร้างความเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมนโยบายผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 สนับสนุนการกีฬาและการออกกำลังกาย สนับสนุนผู้ประกอบการสามารถช่วยออกแบบการเรียนการสอน สอดคล้องกับสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2566) กล่าวว่า การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนสร้างสรรค์ผลงานและ นวัตกรรม โดยการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ให้ท้าทายความคิด ตอบสนองต่อความต้องการและความ สนใจของผู้เรียน ต้องเปิดโอกาสให้ผู้เรียนใช้ความคิดของตนเองให้มากที่สุด และครูผู้สอนชี้แนะ วิธีการแสวงหาความรู้จากแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลายและโค้ชให้ผู้เรียนให้นำความรู้ต่าง ๆ มาสังเคราะห์และนำไปใช้ในการสร้างสรรค์นวัตกรรมที่มีประโยชน์ต่อส่วนรวม และประเมินทักษะ การสร้างสรรค์นวัตกรรมของผู้เรียนอย่างต่อเนื่องด้วยวิธีการประเมินอย่างหลากหลายตามสภาพจริงและให้ข้อมูลย้อนกลับอย่างสร้างสรรค์ และสอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560-2579 ได้กล่าวว่า ครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาทุกระดับ และประเภทการศึกษาที่ได้รับการพัฒนาตามมาตรฐานวิชาชีพและสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น และเป็นไปตามแผนแม่บทภายใต้ ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปีประเด็นการพัฒนาการเรียนรู้ (พ.ศ. 2561-2580) แผนย่อย: การปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21

2.3 นโยบายด้านให้ชุมชนมีส่วนร่วม/ การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชน/ สนับสนุนการทำงานคณะกรรมการสถานศึกษา/ สร้างอาชีพรายได้ระหว่างเรียน/ ส่งเสริมการจัดการศึกษาร่วมกับ ปรชาญชาวบ้านและผู้ปกครอง/ ส่งเสริมกิจกรรมตามปฏิทินชุมชน/ สร้างความสัมพันธ์กับวัดและประเพณีท้องถิ่น/ เปิดสาธารณะเพื่อสร้างกิจกรรมอื่นๆ ภายในสถานศึกษา สอดคล้องกับพรรคดี สุจริตวัธษ์ และ ชนิตา พิลาไชย (2564) ได้ทำการศึกษารูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูรองรับการศึกษายุค 4.0 พบว่า สมรรถนะด้านความสัมพันธ์กับชุมชนและการมีส่วนร่วมเป็นองค์ประกอบโดยผลการยืนยันสามารถใช้ รูปแบบการสร้างเครือข่าย ทีมงาน และความร่วมมือมีความสอดคล้องกันว่า มีความเป็นไปได้ ความเป็น ประโยชน์และความถูกต้องครอบคลุม และสอดคล้องกับ ญัฐกานต์ เรือนคำ และกิตติชัย สุธาสิโนบล (2565) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การเสริมสร้างสมรรถนะครูไทยกับการศึกษาไทย 4.0 พบว่า ครูต้องมีบทบาท การพัฒนาอย่างต่อเนื่องมีสมรรถนะในการเป็นผู้มุ่งมั่น ใฝ่เรียนรู้อยู่ตลอดเวลา เป็นผู้ออกแบบการเรียนรู้ ผู้อำนวยการความสะดวกในการจัดการเรียนรู้ สร้างเครือข่ายการเรียนรู้ สร้างความสัมพันธ์ระหว่าง โรงเรียน ครอบครัว ชุมชน และท้องถิ่น พร้อมทั้งจะ ก้าวทันความเปลี่ยนแปลงและก้าวทันโลกที่เปลี่ยนไป

ตลอดจนส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ใช้การคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา และการคิดสร้างสรรค์ ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถนำองค์ความรู้ที่มีอยู่มาบูรณาการเชิง สร้างสรรค์ เพื่อสร้างผลผลิตหรือนวัตกรรมต่าง ๆ อันเป็นฐานในการพัฒนาประเทศต่อไปในอนาคต

2.4 นโยบายด้านเป็นครูที่ดีขึ้นในทุกๆ วัน ได้แก่ 1. ส่งเสริมความเป็นอิสระในการจัดการเรียนการสอนของครู 2. สนับสนุนอุปกรณ์การเรียนการสอนให้เพียงพอ 3. ส่งเสริมวิจัยในชั้นเรียนเพื่อสนับสนุนการแก้ปัญหาในชั้นเรียน 4. ให้การดูแลเรื่องสิ่งแวดล้อมและสุขภาพครูภายในสถานศึกษา 5. สามารถออกแบบการสอนได้ตามบริบทที่เหมาะสม 6. ครูสามารถเข้าร่วมการจัดทำยุทธศาสตร์ภายในสถานศึกษา 7. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมและการทำงานเป็นทีมภายในสถานศึกษา สอดคล้องกับจินดา ลาโพธิ์ (2563) ได้กล่าวว่า ครูหรือผู้สอนมีความจำเป็นต้องพัฒนาพฤติกรรมการสอนของตนอยู่เสมอ การที่ผู้สอนสามารถสร้างศรัทธาให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนได้ ย่อมง่ายแก่การปลูกฝังทั้งด้านองค์ความรู้ ความสามารถในเนื้อหาสาระวิชา และคุณธรรม จริยธรรม ดังนั้นครูหรือผู้สอนจึงต้องมีจิต วิญญาณความเป็นครูอย่างแท้จริง เพราะคุณสมบัติดังกล่าวจะสะท้อนออกมาในพฤติกรรม การสอนของครู ตลอดจนในทุกอิริยาบถของการปฏิบัติตัวของครูด้วย และสอดคล้องกับ สุภาพนา จ้อยเจริญ และ เมษา นวลศรี (2559) ได้ทำการวิเคราะห์สมรรถนะของครูไทยตามกรอบสมรรถนะของครูแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ในศตวรรษที่ 21 : กรณศึกษาเขตพื้นที่ภาคกลาง พบว่า การเตรียมแผนการสอนที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์และพันธกิจของโรงเรียน การสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ การพัฒนาและการใช้ทรัพยากรสำหรับการเรียนการสอน การอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ มีระดับสมรรถนะค่อนข้างสูง

ข้อเสนอแนะ

1. งานวิจัยจะเป็นประโยชน์ต่อครูสภาต่อการดำเนินงานตามแผนพัฒนาวิชาชีพครูตลอดการกำหนดนโยบายการดำเนินงานตามกรอบสมรรถนะครูเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (ซี-ทีซีเอฟ) ในลำดับต่อไป
2. งานวิจัยจะเป็นประโยชน์ต่อข้าราชการครูต่อการพัฒนาสมรรถนะในวิชาชีพทางการศึกษา ประกอบด้วย 1) ด้านรู้และเข้าใจในสิ่งที่ตนเองสอน 2) ด้านช่วยให้นักเรียนของฉันได้เรียนรู้ 3) ด้านให้ชุมชนมีส่วนร่วม และ 4) ด้านเป็นครูที่ดีขึ้นในทุกๆ วัน
3. งานวิจัยจะเป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติและกลุ่มประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ในการกำหนดการวางแผนหรือปรับปรุงสมรรถนะดังกล่าวให้เกิดความเป็นปัจจุบันและการเปลี่ยนแปลงในอนาคต

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2566). ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง นโยบายและจุดเน้นของ
กระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- จินดา ลาโพธิ์. (2563). พฤติกรรมการสอนของครูกับการเรียนรู้ของผู้เรียน. วารสารมหาจุฬานาครทรรศน์.
7(5), 34-45.
- ฐาปนา จ้อยเจริญ; และ เมษา นวลศรี. (2559). การวิเคราะห์สมรรถนะของครูไทยตามกรอบสมรรถนะของ
ครูแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ในศตวรรษที่ 21 : กรณีศึกษาเขตพื้นที่ภาคกลาง.วารสาร
บัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์. 10(1), 142-154.
- ณัฐกานต์ เรือนคำ; และกิตติชัย สุธาสิโนบล. (2565). การเสริมสร้างสมรรถนะครูไทยกับการศึกษาไทย 4.0
วารสารศิลปศาสตร์ราชชมงคลสุวรรณภูมิ. 4(1), 128-142.
- นงลักษณ์ มโนวลัยเลา; วีรภัทร์สุขศิริ; สุทธิศานต์ชุ่มวิจารณ์; จอมทัฬห ขวัญราช; ธนนันท์ ธนารักษ์ตะภูมิก; ภัทร
พร แจ่มใส; อรพรรณ นุตระกตัญญู; ศศิเทพ ปิติพรเทพิน; ฉัตรศิริ ปิยะพิมลสิทธิ; และพร้อมพิไล บัว
สุวรรณ. (2565). การพัฒนาสมรรถนะและองค์ความรู้ตามมาตรฐานวิชาชีพครู สำหรับผู้ประกอบ
วิชาชีพครู ในยุคศตวรรษที่ 21. สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา.
- พรศักดิ์ สุจริตรักษ์; และชนิตา พิลาไชย. (2564). รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูรองรับการศึกษายุค 4.0.
วารสารการบริหารการศึกษาและภาวะผู้นำ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร 10(37), 296-303.
- วิชา พรหมโชติ; ญาณิศา บุญจิตร; และโสภณ เพ็ชรพวง. (2564). การพัฒนาสมรรถนะครูด้านการจัดการ
เรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดเทศบาลนครสุราษฎร์ธานี. วารสารรัชต์ภาคย์, 13(41), 326 - 341.
- ศุภศิริ บุญประเวศ. (2565). พลังการสื่อสารของครู. ในที่ระลึกวันครู ครั้งที่ 66 พ.ศ. 2565 “พลังครูยุคใหม่
สร้างคุณภาพคนไทยสู่สากล” กรุงเทพฯ: บริษัท ออนป้า จำกัด.
- สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2565). แผนปฏิบัติการราชการ ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566-2570) ของ
สำนักงานปลัดกระทรวง. กรุงเทพฯ : สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560–2579. กรุงเทพฯ: พริกหวาน
กราฟฟิค.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2565). การประเมินระบบการผลิตครูในประเทศไทย. กรุงเทพฯ: บริษัท
21 เซ็นจูรี่ จำกัด.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2566). 10 ทักษะที่ดีที่สุดของครู. กรุงเทพฯ : สำนักวิจัยและพัฒนา
การศึกษา.
- สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา. (2566). การประเมินผลสมรรถนะและ
การพัฒนาคุณครูในประเทศเกาหลีใต้. รายงานการประชุมนานาชาติว่าด้วยการพัฒนาวิชาชีพครู

OTEPC International Forum on Teaching Profession Development 2023.

<https://otepc.go.th/th/>

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2566). แนวทางการจัดการเรียนรู้ที่มีความหมายและมีคุณค่าสำหรับการศึกษาระดับพื้นฐาน. กรุงเทพฯ: สำนักงานมาตรฐานการศึกษาและพัฒนาระบบเรียนรู้สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.

Alkin, C.R. (1973). Evaluation Theory Development. In Evaluation Action Program: Readings in Social Action and Education. Allyn and Bacon.

Kansanen, P. (2003). Teacher Education in Finland: Current Models and New Developments. Institutional Approaches to Teacher Education within Higher Education in Europe: Current Models and New Developments, 85-108.

Stake, R. E. (1967). The Countenance of Educational Evaluation. Teacher College Record, 68, 523-540.

Stake, R. E. (2004). Standards-based & Responsive Evaluation. Sage Publication.